

valnih pobud in njihovih praktičnih rezultatov prepriča še tako skeptičnega bralca, da je idejo ali vsaj nekatere njene elemente moč vpeljati tudi v druge modele oblikovanja učnih načrtov. S tega vidika je knjiga dobra tudi zato, ker spodbuja nov premislek o vzgoji sodobnih državljanov in omogoča kritičen pogled na obstoječe modele državljske vzgoje. Kot pa v knjigi večkrat poudari avtor sam, teorija neskončne povezave ni uporabna samo za državljansko vzgojo, temveč za učne načrte vseh predmetov. Tudi v Sloveniji.

Simona Bezjak

Heribert Hinzen (ur.), *40 Years dvv international, Adult education. Development. Cooperation.*, Bonn, dvv international, Institut für Internationale Zusammenarbeit des Deutschen Volkshochschul-Verbandes, 2009, *Adult education and development* 72, 517 str.

Dvv international je bila kljub svojim različnim imenom v preteklosti (Oddelek za izobraževanje odraslih v državah v razvoju, Oddelek za mednarodno sodelovanje ter Inštitut za mednarodno sodelovanje) vedno specializirana enota znotraj Nemške zveze ljudskih univerz.

Junija 2009 je ustanova, prepoznavna tudi pri nas kot *Inštitut za mednarodno sodelovanje pri Nemški zvezi ljudskih univerz (Institut für Internationale Zusammenarbeit des Deutschen Volkshochschul-Verbandes – IIZ/DVV)*, ki pa se je leta 2007 preimenovala v *dvv international*, ob 40-letnici svojega »lokalnega, nacionalnega, regionalnega in globalnega delovanja« izdala knjigo *40 Years dvv international – Adult education. Development. Cooperation.*

Dvv international je inštitucija s področja izobraževanja odraslih z ugledom v svetovnem merilu. V Evropi in po celem svetu aktivno spodbuja izmenjavo informacij in znanj o izobraževanju ter razvoju odraslih, nudi podporo pri ustanavljanju in razvijanju struktur za izobraževanje odraslih in mladih v državah v razvoju ter v tranzicijskih državah in ponuja neposredno usposabljanje, svetovanje in medijsko podporo za globalno in medkulturno izobraževanje ter za učenje o evropskih politikah. Pri tem je skozi desetletja svojega obstoja neprestano širila področje svojega delovanja, odpirala svoja predstavnitva v mnogih državah po svetu in sodelovala s številnimi partnerji.

Med zadnjimi vidnejšimi dosežki *dvv international* je junija 2009 v Bonnu organizirana mednarodna konferenca o financiranju izobraževanja odraslih, na kateri so sprejeli *Bonnsko deklaracijo o financiranju izobraževanja odraslih za razvoj (Bonn Declaration on Financing Adult Education for Development)*,¹ le-ta pa je bila pol leta pozneje uporabljena kot eden ključnih dokumentov na Unescovi šesti mednarodni konferenci o izobraževanju odraslih, CONFINTEI VI, ki v 12-letnih intervalih potekajo od leta 1949.

¹ Dostopno na: http://dvv-international.de/files/bonn_declaration_engl.pdf.

Rezultat CONFINTEE VI je *Belemski akcijski načrt (Belém Framework for Action)*,² priporočila za področje razvoja izobraževanja odraslih v naslednjem dvanajstletnem obdobju.

Dvv international poznamo po plodnem sodelovanju z našo osrednjo inštitucijo za izobraževanje odraslih, *Andragoškim centrom Slovenije (ACS)*, tudi v Sloveniji. Dvv je namreč že od zgodnjih devetdesetih let z namenom razvoja socialnih struktur preko izobraževanja odraslih v okviru Pakta stabilnosti za Jugovzhodno Evropo koordiniral inštitucije za izobraževanje odraslih v tej regiji (projekt EbiS). *ACS* je bil v okviru tega projekta nosilec prizadevanj za uveljavitev festivalov učenja v jugovzhodni Evropi.

Iz teh uvodnih besed o nedavnih prizadevanjih *dvv international* ali iz sledi, ki jo je pustil v Sloveniji in širši regiji, razberemo, da je bila njegova 40-letna zgodba bogata in razkošna. In tako je predstavljena tudi v pričujočem zborniku. Zbornik je v celoti posvečen spominu na Jakoba Horna, dolgoletnega direktorja *dvv*, ki se je upokojil leta 1999, umrl pa 10 let pozneje, prav v letu praznovanja 40. rojstnega dne te inštitucije. Počastitvi njegovega spomina je posebej namenjenih tudi nekaj prispevkov predvsem njegovih najbližjih sodelavcev, med njimi tudi trije njegovi krajši avtorski prispevki v prvem sklopu.

Drugi sklop (*Zgodovina*) sestoji pravzaprav iz enega samega prispevka Michaela Samlowskega, z naslovom, podobnim naslovu celotnega zbornika: *dvv international – 40 let: Kako smo postali to, kar smo*, kjer vsekakor prebiramo osrednje vsebinske poudarke celotnega zbornika. V njem avtor opisuje zgodovino inštitucije od samih začetkov, podrobneje njeno delovanje in temeljne naloge, začetke usposabljanja izobraževalcev odraslih iz dežel v razvoju in ustanavljanja pisarn ter uvajanja projektov v Afriki, Južni Ameriki in Aziji. Preberemo lahko tudi, da je *dvv international* po začetnih uspehih prejemal vse več peticij s celega sveta z željo po pomoči pri vzpostavljanju izobraževanja odraslih v posameznih državah. Izzivi, ki jih je prinesla Evropa po tranziciji, so bili del *dvv*-jevega programa. Pomagali so pri vzpostavljanju evropskega in islamskega kulturnega dialoga na Mediteranu, se prilagajali in nato usposabljali druge za sodelovanje pri projektih Evropske unije, pomagali pri pridobivanju sredstev iz Evropskih socialnih skladov in se celo borili proti terorizmu skozi izobraževanje in učenje v Osrednji Aziji.

V ostalih vsebinskih sklopih so predstavljene še aktivnosti inštituta (s konkretnimi primeri iz prakse, o podpiranju ranljivih skupin odraslih v manj razvitih državah skozi izobraževanje, dostopanju do tistih odraslih, ki bi sicer najtežje prišli do izobrazbe ali ustreznih kvalifikacij – do žensk, Romov, nižje izobraženih), pa posamezni krajši članki v »perspektivah«, ne-

²Dostopno na: http://arhiv.acs.si/CONFINTEA_VI/Belemski_akcijski_nacr.pdf.

kateri začinjani tudi z osebnimi zgodbami in izpovedmi, in tudi prispevki izpod peres sodelavcev in partnerjev dvv s celega sveta o lokalnih in regionalnih izkušnjah vpeljevanja izobraževanja odraslih ter o izobraževanju odraslih nasploh. Zbornik zaključuje dokumenti, obsežna zbirka prispevkov s konkretnimi podatki, ki bogato dopolnjujejo sliko štiridesetletnega delovanja dvv international.

Michael Samlowski takole povzame štiri desetletja njihovega dela: »*Inštitut za mednarodno sodelovanje pri Nemški zvezi ljudskih univerz* obstaja štirideset let, kar je resnično dolgo obdobje, videli pa smo, da sega mednarodno delo Zveze še dlje. Za takšne vrste organizacijo ni majhen dosežek, da je tako dolgo obdržala položaj na področju, rasla in sprejemala nove izzive kljub dejstvu, da izobraževanje odraslih ni bilo prioriteta njenih sponzorjev, niti ni bilo vodilna tema v nacionalnih in mednarodnih načrtih izobraževalnih politik. Potrebno je bilo najti pravi trenutek, da je lahko dvv pred štiridesetimi leti ustanovila samostojen, mednarodno usmerjen inštitut, ki ni bil namenjen le delitvi idej in izkušenj z izobraževanjem odraslih organizacijam in izobraževalcem odraslih iz drugih držav, temveč tudi z namenom, da bi jim lahko poleg strokovne nudili tudi pomoč pri upravljanju s tehničnimi in finančnimi viri. Šlo je za to, da so bili pravi ljudje na pravem mestu in v pravih okoliščinah.«

Polona Kelava

Bojana Lobe, *Integration of Online Research Methods [Združevanje kvalitativnih in kvantitativnih metod]*, Ljubljana, Fakulteta za družbene vede, 191 str.

Knjiga *Integration of Online Research Methods* (2008) je razdeljena na tri dele. Začne se s predstavitevijo kvalitativnih in kvantitativnih metod. Avtorica podrobno predstavi kontekst in koncepte, povezane z različnimi raziskovalnimi metodami. Pri združevanju metod gre za združevanje vsaj ene kvantitativne in vsaj ene kvalitativne metode zbiranja podatkov v okviru iste raziskave. V nadaljevanju avtorica predstavi trenutno stanje na področju združenih ali mešanih metod (metod, ki združujejo kvalitativne in kvantitativne metode). Nadalje predstavi možne raziskovalne načrte, med katerimi omeni tudi načrt povratne zanke (angl. *iterative design*), ki pa je zelo redko uporabljen ravno zaradi časovne omejitve raziskovanja. Predstavlja namreč ponavljanje posameznih ciklov zbiranja in obdelave podatkov oziroma vračanje v predhodno fazo, kar pa poveča stroške in tudi podaljša trajanje raziskave. Zaradi tega avtorica predlaga pristop spletnega zbiranja podatkov na podlagi tega raziskovalnega načrta. Večno vprašanje, katere metode so primernejše: kvalitativne ali kvantitativne, se torej zaključuje s predstavitevijo raz-